

provincie **HOLLAND**
ZUID

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
Afdeling Ruimte, Wonen en Bodem

Onderwerp
Advies inzake bezwaarschrift

Bezwarencommissie

Afdeling Financiële en Juridische
Zaken

Contact

<input type="text"/>
<input type="text"/>
<input type="text"/>

Provinciehuis
Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 441 66 11
F 070 441 78 20
www.zuid-holland.nl

Datum
25 januari 2022
Ons kenmerk
RB-2021-000157
Uw kenmerk

Bijlagen
Verslag hoorzitting

Geacht college,

Hierbij doet de bezwarencommissie u toekomen haar advies over het door de Dorpsvereniging Filopopers ingediende bezwaarschrift van 20 oktober 2021 tegen uw besluit van 8 september 2021, waarbij haar verzoek om de bij besluit van 14 september 2016 verleende omgevingsvergunning voor Windpark Spui in te trekken en ingetrokken te houden, is afgewezen.

Beoordeling ontvankelijkheid

Het bezwaarschrift is ingediend binnen de wettelijke termijn van zes weken ingevolge artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) en is dus op tijd ingediend. Het bezwaarschrift is ondertekend door namens de Compensatie Plan Groep. Deze groep opereert, naar gesteld, als werkgroep binnen de Dorpsvereniging Filopopers. De bezwarencommissie gaat er gelet hierop van uit dat het bezwaarschrift is ingediend door de Dorpsvereniging Filopopers. Daarbij neemt de bezwarencommissie in aanmerking dat
^{1/9} ter hoorzitting heeft verklaard dat het bezwaarschrift door de Dorpsvereniging Filopopers is ingediend.

Op grond van artikel 13 van de statuten van de Dorpsvereniging Filopopers zijn tot vertegenwoordiging bevoegd twee gezamenlijk handelende bestuurders, van wie ten minste een moet zijn de voorzitter, secretaris of penningmeester. Uit de statuten blijkt dat bestuurslid is, evenals . Nu deze laatste in de hoedanigheid van secretaris van het bestuur aan uw college bij e-mail van 7 juni 2021 de statuten van de Dorpsvereniging Filopopers heeft toegestuurd, is de Dorpsvereniging Filopopers naar het oordeel van de bezwarencommissie in de bezwaarprocedure bevoegd vertegenwoordigd.

De bezwarencommissie overweegt voorts dat het bezwaarschrift is gemotiveerd en voldoet aan de verdere eisen van artikel 6:5 van de Awb. De bezwarencommissie concludeert dat het bezwaarschrift ontvankelijk is.

Voorgeschiedenis en bestreden besluit

Klein Piershil B.V. (hierna: de vergunninghoudster) heeft Provinciale Staten verzocht om een Provinciaal inpassingsplan te maken ten behoeve van de oprichting van Windpark Spui. Voorts heeft de vergunninghoudster aan uw college verzocht om een omgevingsvergunning ten behoeve van de oprichting van Windpark Spui.

Provinciale Staten hebben op 10 december 2014 besloten hun medewerking te verlenen aan de oprichting van Windpark Spui en de coördinatieregeling van artikel 3.33 van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: de Wro) toe te passen, inhoudende dat de voorbereiding en bekendmaking van het Provinciaal Inpassingsplan zal worden gecombineerd met de voorbereiding en bekendmaking van de overige (uitvoerigs)besluiten die nodig zijn voor de verwezenlijking van het windpark.

Bij besluit van 14 september 2016 hebben Provinciale Staten het Inpassingsplan "Windpark Spui" (hierna: het Inpassingsplan) vastgesteld.

Bij besluit van eveneens 14 september 2016 heeft uw college aan vergunninghoudster een omgevingsvergunning verleend voor het oprichten van het windpark. De vergunning is op grond van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, en onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: de Wabo) verleend voor onderscheidenlijk de activiteiten bouwen en milieu.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) heeft bij uitspraak van 17 januari 2018, ECLI:NL: RVS:2018:141, het besluit van Provinciale Staten van 14 september 2016 tot vaststelling van het Inpassingsplan vernietigd en bepaald dat de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit geheel in stand blijven. Voorts heeft de Afdeling het besluit van uw college van 14 september 2016 tot verlening van de omgevingsvergunning voor het oprichten van Windpark Spui vernietigd, voor zover uw college had nagelaten een bepaalde voorwaarde aan de omgevingsvergunning te verbinden en bepaald dat die voorwaarde aan de omgevingsvergunning wordt verbonden en de uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde gedeelte van het besluit.

Op 16 maart 2021 heeft de Dorpsvereniging Filopopers verzocht om "de verleende vergunning(en) voor de exploitatie van Windpark Spui in te trekken en ingetrokken te houden".

Bij besluit van 8 september 2021 heeft uw college het verzoek van de Dorpsvereniging Filopopers om "intrekking gericht tegen de omgevingsvergunning voor het Windpark Spui" afgewezen.

Op 20 oktober 2021 heeft de Dorpsvereniging Filopopers tegen dit besluit (hierna: het bestreden besluit) een bezwaarschrift ingediend.

Bezwaren

De Dorpsvereniging Filopopers (hierna: bezwaarde) heeft betoogd dat uw college haar verzoek ten onrechte heeft afgewezen. Daartoe heeft zij aangevoerd dat uw college zich bij de verlening van de omgevingsvergunning heeft aangesloten bij windturbinebepalingen uit het

Activiteitenbesluit Milieubeheer (hierna: het Activiteitenbesluit). Uit de tussenuitspraak van de Afdeling van 30 juni 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1395 (hierna: de tussenuitspraak over Windpark Delfzijl), volgt evenwel dat voor de windturbinebepalingen in het Activiteitenbesluit op grond van de Europese richtlijn voor Strategische Milieubeoordeling (hierna: de SMB-richtlijn) een plan-milieu-effectrapportage (hierna: plan-mer) had moeten worden gemaakt. Nu dat is nagelaten, moeten deze windturbinebepalingen volgens de Afdeling vanwege strijd met het Unierecht buiten toepassing worden gelaten. Omdat de SMB-richtlijn dus incorrect is geïmplementeerd, heeft deze rechtstreekse werking, aldus bezwaarde. Volgens bezwaarde voldoet de omgevingsvergunning niet aan de SBM-richtlijn, zodat zij op grond van artikel 2:33, eerste lid, onder a, van de Wabo dient te worden ingetrokken.

Bezwaarde heeft voorts betoogd dat uw college niet heeft onderkend dat het verlenen van de omgevingsvergunning in strijd is met de beschermingsbepalingen over gezondheid en milieu die als fundamentele rechten zijn opgenomen in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest) en diverse verdragen met rechtstreekse werking.

Verweer

Uw college heeft op 19 november 2021 een verweerschrift ingediend. Hierin is het volgende naar voren gebracht.

De omstandigheid dat een omgevingsvergunning is gebaseerd op algemene regels waaraan een procedureel (Unierechtelijk) gebrek kleeft, betekent niet dat de omgevingsvergunning zelf procedureel of materieel onrechtmatig is. In de tussenuitspraak over Windpark Delfzijl heeft de Afdeling niet geoordeeld dat de verlening van de omgevingsvergunning in strijd was met de SMB-richtlijn, maar dat deze in strijd met artikel 3:2 van de Awb onzorgvuldig was voorbereid en in strijd met artikel 3:46 van de Awb gebrekkig was gemotiveerd. Verder is relevant dat het Unierecht geen inhoudelijke normen bevat voor windmolens. Uit de tussenuitspraak over Windpark Delfzijl noch uit het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof) van 25 juni 2020, ECLI:EU:C:2020:502 (hierna: het Nevele-arrest), waarnaar de Afdeling in de tussenuitspraak heeft verwezen, kan worden afgeleid dat de onherroepelijke omgevingsvergunning voor Windpark Spui moet worden ingetrokken. Uit jurisprudentie van het Hof volgt weliswaar dat onherroepelijke vergunningen die in strijd zijn met de richtlijn milieueffectrapportage alsnog aan de richtlijn moeten voldoen, zie bijvoorbeeld de uitspraak van 12 november 2019, ECLI:EU:C:2019:955 (Commissie/Ierland), maar die jurisprudentie gaat over vergunningen die zelf in strijd zijn met het Unierecht en niet over vergunningen waaraan alleen procedurele gebreken kleven.

Indien niettemin zou moeten worden geoordeeld dat de strijdigheid met het Unierecht doorwerkt naar besluiten voor windparken en dat deze besluiten niet verenigbaar zijn met het Unierecht, dan volgt daaruit niet dat onherroepelijke besluiten moeten worden ingetrokken of opgeschort. De formele rechtskracht is ook in het Unierecht een belangrijk uitgangspunt waarmee de rechtszekerheid wordt geborgd. Het intrekken van een onherroepelijke vergunning raakt aan de rechtszekerheid en kan daarom slechts onder strikte voorwaarden plaatsvinden. Uit het arrest van het Hof van 13 januari 2004, ECLI:EU:C:2004:17 (hierna: het arrest Kühne & Heitz), volgt dat er voor het bestuursorgaan

een heroverwegingsplicht van het definitieve besluit bestaat als cumulatief aan de volgende vier voorwaarden wordt voldaan:

1. Het bestuursorgaan is bevoegd om terug te komen op besluiten.
2. De nationale rechtsmiddelen zijn uitputtend gebruikt.
3. De schending van het Unierecht door de hoogste rechter blijkt uit een later arrest van het Hof.
4. Betrokkene moet zich onmiddellijk na van het arrest van het Hof kennis te hebben genomen tot het bestuursorgaan hebben gewend.

Volgens uw college is met artikel 2.33, eerste lid, onder a, van de Wabo aan de eerste voorwaarde voldaan. Aan de tweede voorwaarde is niet voldaan. Er is weliswaar geprocedeerd tot aan de Afdeling over de verleende omgevingsvergunning voor Windpark Spui, hetgeen heeft geresulteerd in de uitspraak van de Afdeling van 17 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:141, maar bezwaarde was geen partij in de beroepsprocedure bij de Afdeling. Uw college verwijst in dit verband ook naar het arrest van het Hof van 19 september 2006, ECLI:EU:C:586 (i-21 en Arcor). De derde voorwaarde vereist dat de strijdigheid van de windturbinebepalingen met de SMB-richtlijn door bezwaarde is aangevoerd in de beroepsprocedure. Aan deze voorwaarde is evenmin voldaan. Aan de vierde voorwaarde is volgens uw college wel voldaan.

Uw college heeft voorts nog naar voren gebracht dat uit het arrest van het Hof van 4 oktober 2012, ECLI:EU:C:2012:608 (Byankov), volgt dat als niet aan de cumulatieve voorwaarden in het arrest Kühne & Heitz wordt voldaan, niettemin een plicht tot heroverweging kan bestaan. In dat arrest was het evenwicht tussen het vereiste van rechtszekerheid en rechtmatigheid uit het oogpunt van het Unierecht geschonden. Daarbij was van belang dat in de onderliggende zaak de in artikel 21 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie verankerde vrijheid van Unieburgers teniet werd gedaan, waaraan het primaire Unierecht groot belang hecht. Voorts was van belang dat in de situatie van Byankov geen mogelijkheid bestond om het met deze vrijheid strijdige uitreisverbod te laten heroverwegen. Dat arrest noopt niet tot het intrekken van de omgevingsvergunning voor Windpark Spui, nu artikel 2.3.3, eerste lid, onder a, van de Wabo de mogelijkheid biedt om de omgevingsvergunning te heroverwegen en er geen kennelijke strijd is van de omgevingsvergunning voor Windpark Spui met het Unierecht, aldus uw college.

Naar aanleiding van het beroep van bezwaarde op het Handvest en diverse verdragen heeft uw college gesteld dat het zich voor het antwoord op de vraag of nadelige effecten voor de volksgezondheid zijn te verwachten als gevolg van de windmolens aansluit bij het standpunt van het RIVM. Daaruit volgt dat onvoldoende wetenschappelijk is bewezen dat een causaal verband bestaat tussen geluidhinder door windturbines en mogelijke gezondheidsschade op basis waarvan schending van (internationale) grondrechten kan worden aangenomen, aldus uw college.

Mondelinge behandeling

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunt op de hoorzitting van 9 december 2021 mondeling toe te lichten. Vergunninghoudster heeft laten weten geen gebruik te zullen maken van deze gelegenheid. Bezwaarde en uw college hebben wel van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Het verslag van de hoorzitting is bij dit advies gevoegd.

Juridisch kader

Ingevolge artikel 3:2 van de Awb vergaart het bestuursorgaan bij de voorbereiding van een besluit de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen.

Ingevolge artikel 3:46 van de Awb dient een besluit te berusten op een deugdelijke motivering.

Ingevolge artikel 2.33, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wabo trekt het bevoegd gezag de omgevingsvergunning in voor zover de uitvoering van een voor Nederland verbindend verdrag of een voor Nederland verbindend besluit van een volkenrechtelijke organisatie dat vereist.

Inhoudelijke beoordeling

Bezwaarde heeft in de aanvraag van 16 maart 2021 verzocht om “de verleende vergunning(en) voor de exploitatie van Windpark Spui in te trekken en ingetrokken te houden”. Ter hoorzitting heeft uw college verklaard ervan te zijn uitgegaan dat het verzoek alleen betrekking had op de verleende omgevingsvergunning voor de oprichting van Windpark Spui. Bezwaarde heeft verklaard zich hierin te kunnen vinden. Ter beoordeling staat derhalve of uw college terecht heeft geweigerd om de omgevingsvergunning voor Windpark Spui in te trekken en ingetrokken te houden.

De bezwarencommissie overweegt hierover het volgende.

De omgevingsvergunning voor Windpark Spui is met voormelde uitspraak van de Afdeling van 17 januari 2018 definitief geworden. Uw college heeft bij het bestreden besluit het verzoek van bezwaarde onder verwijzing naar het Nevele-arrest om deze vergunning in te trekken en ingetrokken te houden, afgewezen. Uw college heeft aan de afwijzing ten grondslag gelegd dat het gelet op artikel 2.33, eerste en tweede lid, van de Wabo niet bevoegd is om deze vergunning in te trekken. Naar aanleiding van het tegen het bestreden besluit gemaakte bezwaar heeft uw college met zijn verweerschrift en toelichting ter hoorzitting de motivering in het bestreden besluit aangepast en aangevuld.

Uw college stelt zich primair op het standpunt dat de verlening van de omgevingsvergunning niet onrechtmatig is. Dat de omgevingsvergunning is gebaseerd op algemene regels waaraan een procedureel gebrek kleeft, betekent volgens uw college niet dat de omgevingsvergunning zelf onrechtmatig is.

De bezwarencommissie volgt dat standpunt niet. Uit de tussenuitspraak van de Afdeling over Windpark Delfzijl kan het volgende worden afgeleid. Aan de omgevingsvergunning voor het Windpark Delfzijl zijn geen voorschriften verbonden ten aanzien van de onderwerpen die zijn geregeld in de windturbinebepalingen in het Activiteitenbesluit, in de veronderstelling dat die bepalingen ook van toepassing waren op het windpark. De windturbinebepalingen in het Activiteitenbesluit zijn echter in strijd met het Unierecht, omdat geen milieubeoordeling daarvan op

grond van de SMB-richtlijn is verricht. Deze bepalingen moeten daarom buiten toepassing worden gelaten. Dat betekent dat bij het verlenen van de omgevingsvergunning voor het Windpark ten onrechte niet is beoordeeld of daaraan voorschriften hadden moeten worden verbonden ten aanzien van de onderwerpen die in de windturbinebepalingen van het Activiteitenbesluit zijn geregeld. De Afdeling heeft daarom in de tussenuitspraak geconcludeerd dat de verlening van de omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wabo in strijd was met de vereiste zorgvuldigheid als bedoeld in artikel 3:2 van de Awb en niet berustte op een deugdelijke motivering als bedoeld in artikel 3:46 van de Awb.

De omgevingsvergunning voor Windpark Spui is eveneens gebaseerd op de veronderstelling dat de windturbinebepalingen van het Activiteitenbesluit van toepassing zijn en dat daarom aan die vergunning geen voorschriften behoeften te worden verbonden ten aanzien van de onderwerpen die in die bepalingen worden geregeld. Daarom kleeft naar het oordeel van de bezwaarschriftencommissie aan de omgevingsvergunning voor Windpark Spui, achteraf gezien, hetzelfde gebrek als aan de omgevingsvergunning voor Windpark Delfzijl.

De vraag is vervolgens of dat maakt dat de omgevingsvergunning voor Windpark Spui had moeten worden ingetrokken.

De bezwarencommissie is van oordeel dat dit niet rechtstreeks volgt uit het Nevele-arrest en uit de tussenuitspraak over Windpark Delfzijl, omdat die zien op besluiten die nog niet onherroepelijk waren (of zijn), terwijl de omgevingsvergunning voor Windpark Spui wel onherroepelijk is. Dat maakt dat deze zaak anders is dan de zaken waarop het Nevele-arrest en de tussenuitspraak over Windpark Delfzijl zien.

Het standpunt van bezwaarde dat de omgevingsvergunning voor Windpark Spui in strijd is met het Unierecht en daarom moet worden ingetrokken op grond van artikel 2.33, eerste lid onder a, van de Wabo deelt de bezwarencommissie niet. Het Unierecht vereist niet zonder meer dat onherroepelijke besluiten moeten worden ingetrokken wanneer blijkt dat die in strijd zijn met het Unierecht.

Voor de beoordeling of tot intrekking van een onherroepelijk besluit moet worden overgegaan, zijn relevant het arrest Kühne & Heitz en het arrest i-21 en Arcor, waarop uw college in zijn verweerschrift heeft gewezen. .

In de zaak Kühne & Heitz roept het Hof in herinnering dat de rechtszekerheid tot de in het gemeenschapsrecht erkende algemene beginselen behoort. Dat een besluit van een bestuursorgaan definitief wordt na het verstrijken van redelijke beroepstermijnen of na uitputting van alle rechtsmiddelen draagt bij aan die zekerheid, zo overweegt het Hof. Vervolgens beschrijft het Hof onder welke vier concrete omstandigheden een bestuursorgaan het definitieve besluit opnieuw moet onderzoeken. Concreet ging het in de zaak Kühne & Heitz om een verzoek tot intrekking van een besluit dat in strijd was met het Unierecht en dat onherroepelijk was geworden doordat Kühne & Heitz tevergeefs alle rechtsmiddelen die haar ter beschikking stonden tegen dat besluit had uitgeput.

In het arrest 1-21 en Arcor verwijst het Hof naar het rechtszekerheidsbeginsel zoals dat ook in de zaak Kühne en Heitz is geformuleerd ten aanzien van besluiten die na het verstrijken van redelijke beroepstermijnen of na uitputting van alle rechtsmiddelen definitief zijn geworden. “De inachtneming van dit beginsel voorkomt dat bestuurshandelingen die rechtsgevolgen teweegbrengen onbepaald in het geding kunnen worden gebracht”, zo overweegt het Hof. Vervolgens constateert het Hof dat de situatie in deze zaak heel anders is dan in de zaak Kühne & Heitz, aangezien - anders dan in de zaak Kühne & Heitz - de partijen die in de zaak i-21 en Arcor om intrekking van besluiten vroegen geen beroep hadden ingesteld in het hoofdgeding. Aan de toets of de in Kühne & Heitz genoemde vier specifieke omstandigheden zich voordoen, komt het Hof dan ook niet meer toe.

De bezwarencommissie overweegt dat door bezwaarde geen beroep is ingesteld tegen de omgevingsvergunning voor Windpark Spui. Weliswaar zijn hier wel alle rechtsmiddelen uitgeput, en is de omgevingsvergunning onherroepelijk geworden als gevolg van de uitspraak van de Afdeling van 17 januari 2018, maar die uitspraak is niet gedaan op een beroep van bezwaarde. De bezwarencommissie oordeelt daarom aan de hand van het arrest i-21 en Arcor dat het gemeenschapsrecht hier niet verplicht tot intrekking van de omgevingsvergunning wegens strijd met het gemeenschapsrecht.

Vervolgens rijst de vraag welke toets dient te worden toegepast bij ontbreken van een regeling in het gemeenschapsrecht voor de intrekking van onherroepelijke besluiten die in strijd blijken met het gemeenschapsrecht.

In het arrest i-21 en Arcor oordeelt het Hof dat in dat geval op de intrekking van die besluiten de regeling van toepassing is die in de afzonderlijke lidstaten geldt voor de intrekking van onherroepelijke besluiten. Die regeling mag echter voor de intrekking van onherroepelijke besluiten die in strijd zijn met het gemeenschapsrecht niet ongunstiger uitpakken dan voor andere besluiten, het gelijkwaardigheidsbeginsel. Verder mag die regeling de uitoefening van de door het gemeenschapsrecht verleende rechten in de praktijk ook niet onmogelijk of uiterst moeilijk maken, het doeltreffendheidsbeginsel.

De bezwarencommissie komt aan de hand van het arrest i-21 en Arcor tot de conclusie dat het gemeenschapsrecht hier niet verplicht tot intrekking van de omgevingsvergunning, maar dat dit een kwestie is van nationaal recht.

Omdat er naar nationaal recht, in het bijzonder de Awb, geen verplichting bestaat om een definitief geworden bestuursbesluit in te trekken wanneer dit kennelijk onverenigbaar is met het nationale recht, behoeft deze verplichting ook niet te bestaan wanneer dit besluit kennelijk onverenigbaar is met het gemeenschapsrecht. Er is daarom naar het oordeel van de bezwarencommissie geen strijd met het gelijkwaardigheidsbeginsel.

Het doeltreffendheidsbeginsel is naar het oordeel van de bezwarencommissie evenmin geschonden. De uitoefening van de door het gemeenschapsrecht verleende rechten is immers niet onmogelijk of uiterst moeilijk gemaakt. Daarbij neemt de bezwarencommissie in aanmerking dat bezwaarde de mogelijkheid had om beroep in te stellen bij de Afdeling tegen de verlening van de

omgevingsvergunning voor Windpark Spui. Daarvoor gold een termijn van zes weken, wat een redelijke termijn is.

Dat bezwaarde, zoals ter hoorzitting gesteld, destijds tegen de omgevingsvergunning niet in beroep is gekomen bij de Afdeling omdat zij met uw college over de realisatie van Windpark Spui in gesprek was, is een eigen afweging van bezwaarde geweest en doet hieraan niet af.

Evenmin doet hieraan af dat, zoals namens bezwaarde ter hoorzitting naar voren is gebracht, destijds de strijdigheid van de windturbinebepalingen met het Unierecht nog niet werd aangenomen, getuige ook onder meer de uitspraak van de Afdeling van 3 april 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1064 (de Battenoord-uitspraak). Deze omstandigheid laat onverlet dat bezwaarde beroep had kunnen instellen tegen de verlening van de omgevingsvergunning, zoals anderen wel hebben gedaan.

Voorts overweegt de bezwarencommissie dat zij geen aanknopingspunten ziet om bezwaarde te volgen in het ter hoorzitting ingenomen standpunt dat uit het arrest van 19 september 2006 niet volgt dat zij zelf alle ter beschikking staande rechtsmiddelen moet hebben uitgeput.

De bezwarencommissie concludeert gelet op het voorgaande dat zij geen grond ziet voor het oordeel dat uw college het verzoek van bezwaarde om de omgevingsvergunning voor Windpark Spui in te trekken en ingetrokken te houden ten onrechte heeft afgewezen.

Omdat uw college in zijn verweerschrift heeft verwezen naar het arrest van het Hof van 4 oktober 2012, ECLI:EU:C:2012:608 (Bykanov), overweegt de bezwarencommissie verder nog dat uw college naar haar oordeel terecht heeft gesteld dat dit arrest geen aanleiding geeft om de definitieve omgevingsvergunning voor Windpark Spui in te trekken. In dit arrest heeft het Hof een uitzondering gemaakt op de hoofdregel dat een bestuursorgaan op grond van het rechtszekerheidsbeginsel in beginsel niet hoeft terug te komen op een – met het Unierecht strijdig – besluit dat definitief is geworden doordat het niet tijdig in rechte is aangevochten. De bijzondere aspecten van die zaak gelden niet voor bezwaarde. Anders dan bij Bykanov levert het definitieve besluit voor bezwaarde geen voortdurende belemmering op van vrijheden die het Unierecht waarborgt, die nooit kan worden opgeheven. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 7 juni 2017, ECLI:NL:RV:2017:1507, onder 7.1., waarin de Afdeling over een definitief besluit over een opgelegde boete op grond van de Wet arbeid vreemdelingen die in strijd was met het Unierecht heeft geoordeeld dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat het arrest Bykanov gelet op de bijzondere aspecten van die zaak, geen gelding voor appellante had.

Omdat uw college in zijn verweerschrift voorts heeft verwezen naar het arrest van het 12 november 2019 ECLI:EU:C:2019:955 (Commissie/Ierland), overweegt de bezwarencommissie verder nog dat uw college naar haar oordeel terecht heeft gesteld dat dit arrest geen aanleiding geeft om de definitieve omgevingsvergunning voor Windpark Spui in te trekken. De bezwarencommissie acht hiertoe redengevend dat dit arrest geen betrekking heeft op definitieve besluiten tot intrekking waarvan het Unierecht volgens jurisprudentie van het Hof in beginsel niet verplicht, maar betrekking heeft op alle noodzakelijke algemene en bijzondere maatregelen die de

bevoegde autoriteiten van een lidstaat in het kader van hun bevoegdheden dienen te treffen om te verzekeren dat het Unierecht geëffectueerd wordt enerland die volgens het Hof niet had getroffen.

Voorts overweegt de bezwarencommissie dat uw college naar haar oordeel terecht heeft gesteld dat het beroep van bezwaarde op het Handvest en diverse rechtstreeks werkende verdragen geen aanleiding geeft om de definitieve omgevingsvergunning voor Windpark Spui in te trekken. Daartoe overweegt de bezwarencommissie dat niet is gebleken dat arrest is geweest of uitspraak is gedaan waaruit volgt dat de definitieve omgevingsvergunning voor Windpark Spui in strijd is met het Handvest of verdragen en evenmin dat - in het geval deze strijdigheid zich zou voordoen - de intrekking van deze definitieve vergunning is aangewezen.

Advies

De bezwarencommissie adviseert het bezwaarschrift ongegrond te verklaren en het bestreden besluit te handhaven onder aanvulling van de motivering.

De bezwarencommissie ontvangt te zijner tijd graag een afschrift van uw besluit op bezwaar.

Hoogachtend,

De bezwarencommissie,
Namens deze,

De secretaris,